

ตัวชี้วัดที่ ๑๓ การส่งเสริมความสัมพันธ์ของสมาชิกในครอบครัว ความสามัคคี และ เอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน

หน่วยโครงสร้างที่สำคัญที่สุดในสังคมคือครอบครัว ถือเป็นหน่วยหลักในสังคม เป็นหน่วยแรกเริ่มที่ผลิต อบรมสั่งสอน และป้อนประชากรเข้าสู่สังคม จึงกล่าวได้ว่าคุณภาพของประชากรในสังคมหนึ่งขึ้นอยู่กับคุณภาพครอบครัวที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมนั้นๆ ปัจจุบันด้วยสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไปจากอดีตลักษณะครอบครัวก็เปลี่ยนไปด้วย จากครอบครัวใหญ่ที่อยู่อาศัยด้วยกัน มีปู่ ย่า ตา ยาย ช่วยกันอบรมเลี้ยงดูบุตรหลาน กลายเป็นครอบครัวขนาดเล็กที่มีเพียงพ่อแม่และลูกเท่านั้น หลายครอบครัวมีเพียงพ่อเลี้ยงเดี่ยวหรือแม่เลี้ยงเดี่ยวอันเป็นสาเหตุของการเกิดปัญหาเด็กขาดความอบอุ่นนอกจากนี้ ด้วยสภาพการดำรงชีวิตที่เปลี่ยนไปจากสังคมชนบทสู่สังคมเมือง การเร่งรีบในการดำเนินชีวิต การดิ้นรนเพื่อปากท้อง ทำให้พ่อแม่ไม่มีเวลาให้กับบุตร ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูหรือเฝ้าสังเกตพฤติกรรมของบุตร ทำให้เกิดความห่างเหินอันนำมาสู่ปัญหาความไม่เข้าใจกันหรือปัญหาความแตกต่างระหว่างวัยกลายเป็นเด็กมีปัญหา และในปัจจุบันปรากฏปัญหาความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อภรรยาและบุตรซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ ต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง ได้รับความบาดเจ็บทั้งทางร่างกายและจิตใจส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพชีวิต และท้ายที่สุดก็นำมาซึ่งปัญหาสังคมต่อไป

๑.การสำรวจและจัดทำข้อมูลทางสังคม

เทศบาลเมืองหัวหิน ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตระหนักถึงประเด็นปัญหาดังกล่าว จึงได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่จะช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔) จนนำมาสู่ยุทธศาสตร์การดำเนินงานของเทศบาลเมืองหัวหินในเรื่องของการส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการ สังคม ชุมชน และคุณภาพชีวิต โดยเน้นการให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้ประชาชนมีการรวมกลุ่มกัน เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาและให้การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมถึงเป็นอาสาสมัครในการเฝ้าระวังและป้องกันปัญหาทางสังคม เช่นกลุ่มสตรีประจำชุมชน เครือข่ายสตรีเทศบาลเมืองหัวหิน ชมรมผู้สูงอายุ ชมรมผู้พิการ เป็นต้น

จากการสำรวจและจัดทำข้อมูลทางสังคมเพื่อนำมาจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๕) เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และกลยุทธ์ เพื่อนำมาพัฒนาท้องถิ่นภายในเขตการปกครองของเทศบาลเมืองหัวหิน และจากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานด้านประชากรและสภาพทางสังคม ปรากฏข้อมูลจำนวนประชากรและจำนวนหลังคาเรือน ดังนี้

ตารางแสดงสถิติจำนวนประชากร ปี พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๖๔

ปี พ.ศ.	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม	จำนวนหลังคาเรือน
๒๕๖๑	๓๒,๕๐๗	๓๓,๔๗๖	๖๕,๙๘๓	๕๕,๒๒๗
๒๕๖๒	๓๑,๗๖๓	๓๓,๒๗๐	๖๕,๐๓๓	๕๗,๐๐๗
๒๕๖๓	๓๒,๕๖๗	๓๓,๔๔๐	๖๕,๙๐๗	๕๗,๒๓๐

จากแนวโน้มจำนวนประชากรและจำนวนหลังคาเรือนที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในเขตพื้นที่เทศบาลเมืองหัวหินจึงไม่อาจปฏิเสธถึงปัญหาทางสังคมที่ตามมาด้วย กองสวัสดิการและสังคม เทศบาลเมืองหัวหินมีหน้าที่หลักเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาชุมชน การจัดระเบียบชุมชนและปัญหาชุมชนแออัด การให้คำปรึกษา แนะนำหรือตรวจสอบเกี่ยวกับงานสวัสดิการสังคมและปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้อง จึงได้กำหนดแผนงานที่นำไปสู่การปฏิบัติด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

4.5 แผนงานสังคมสงเคราะห์

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	งบประมาณ					ตัวชี้วัด (KPI)	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก
				2561 (บาท)	2562 (บาท)	2563 (บาท)	2564 (บาท)	2565 (บาท)			
1	ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (ศพช.) (เสนอโดยแผนชุมชน)	- เพื่อให้ชุมชนมีศูนย์รวมในการพัฒนาสถาบันครอบครัวที่บริหารจัดการโดยชุมชน - เพื่อสร้างโอกาสให้ครอบครัวได้เรียนรู้ มีส่วนร่วมในการพัฒนาสถาบันครอบครัวอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน	จัดอบรมให้ความรู้กับครอบครัวในชุมชน และคณะทำงาน ศพช. ปีละ 1 ครั้ง	10,000	10,000				100 คน	สามารถแก้ไขปัญหาสังคมอย่างยั่งยืน	กองสวัสดิการสังคม ฝ่ายสังคมสงเคราะห์
2	อบรมส่งเสริมศักยภาพศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน (เสนอโดยแผนชุมชน)	- เพื่อสร้างสัมพันธภาพระหว่างสมาชิกภายในครอบครัวให้มีส่วนแก้ไขปัญหาของครอบครัว - เพื่อสร้างความเข้มแข็งของสถาบันครอบครัว - เพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัว	- อบรมให้ความรู้กับสมาชิกภายในครอบครัวจำนวน 30 ครอบครัว จำนวน 80 คน ด้านการสร้างสัมพันธภาพในครอบครัวและการสร้างเครือข่ายในการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัว - จัดอบรมนอกสถานที่ในจังหวัดต่าง ๆ จำนวน 30 ครอบครัว (80 คน)			800,000	800,000	800,000	30 ครอบครัว (80 คน)	- สมาชิกในครอบครัวมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของครอบครัวและมีความสัมพันธ์ที่ดียิ่งขึ้น - สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง - มีเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัว/ปัญหาชุมชน	กองสวัสดิการสังคม ฝ่ายสังคมสงเคราะห์

๒.โครงการ “อบรมส่งเสริมศักยภาพศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน”

หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กขององค์การสหประชาชาติ ในปีพ.ศ.๒๕๓๕ ซึ่งบทบาทสำคัญของการรับภาคีคือการประกันสิทธิให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กได้รับสิทธิด้านต่างๆ ได้แก่สิทธิที่จะมีชีวิตรอด สิทธิที่จะได้รับการพัฒนา สิทธิในการมีส่วนร่วมและสิทธิที่จะได้รับการคุ้มครองให้รอดพ้นจากการถูกทำร้าย การล่วงละเมิด การละเลย การนำไปขาย การใช้แรงงานเด็ก และการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบในรูปแบบอื่นๆ ซึ่งประเทศไทยได้พยายามดำเนินการตามข้อกำหนดของอนุสัญญาดังกล่าวมาโดยตลอด

ปัญหาความรุนแรงต่อเด็กเกิดขึ้นในประเทศทั่วโลก และเกิดในทุกสถานที่ ทั้งที่บ้าน โรงเรียน ชุมชน และสังคม โดยผลของความรุนแรงปรากฏร่องรอยให้เห็นทางสายตา เช่น ร่องรอยการถูกทุบตี ทำร้าย แต่บางครั้งร่องรอยดังกล่าวก็หลบซ่อนอยู่เหมือนภูเขาน้ำแข็งโดยเฉพาะความรุนแรงทางวาจา จิตใจ เด็กที่ถูกกระทำด้วยความรุนแรงจะมีผลกระทบในเรื่องพัฒนาการไม่สมวัย มีปัญหาด้านการเข้าสังคม ผลสัมฤทธิ์ด้านการเรียนต่ำและมีแนวโน้มจะเป็นผู้ใช้ความรุนแรงกับตนเองและบุคคลอื่น

เทศบาลเมืองหัวหินและชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน เห็นความสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว จึงได้จัดทำโครงการอบรมส่งเสริมศักยภาพศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชนขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่ายในการให้ความรู้แก่คนในชุมชนในเรื่องการสร้างวินัยเชิงบวก การอบรมทักษะการเลี้ยงดูเด็กตามช่วงวัย รวมทั้งการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัวและปัญหาชุมชน

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้สมาชิกภายในครอบครัว มีความรู้ ความเข้าใจ และมีแนวทางการเลี้ยงดูเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรงและใช้วินัยเชิงบวกและการจัดการอารมณ์ของพ่อแม่ผู้ปกครองอย่างเหมาะสม

๑.๒ เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันการใช้ความรุนแรงในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

๑.๓ เพื่อสร้างเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัวและปัญหาชุมชน

๒. เป้าหมาย

สมาชิกภายในครอบครัวจากชุมชนในเขตเทศบาลเมืองหัวหิน จำนวน ๓๐ ครอบครัว

๓. กิจกรรมโครงการอบรมส่งเสริมศักยภาพ ๖ ดังนี้

๓.๑ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับสภาพปัญหา ความคาดหวังและเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดู

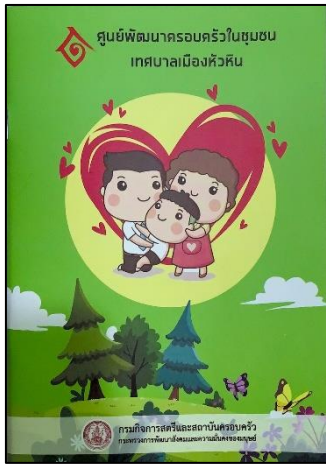
๓.๒ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูบุตรโดยไม่ใช้ความรุนแรง

๓.๓ อบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการอารมณ์

๓.๔ มีการแจกสื่อการณรงค์ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว

สื่อรณรงค์ส่งเสริมความสัมพันธ์ในครอบครัว และส่งเสริมความสามัคคีเอื้ออาทรระหว่างคนในชุมชน

๔. ผลการดำเนินงานของผู้เข้าร่วมโครงการภายหลังการเข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	กิจกรรมก่อนปี ๒๕๖๒	กิจกรรมหลังเสร็จสิ้นปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลสรุป
๑. การอบรมเลี้ยงดูเด็ก โดยไม่ใช้ความรุนแรง	ยังไม่เคยอบรมความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยไม่ใช้ความรุนแรง	สมาชิกภายในครอบครัวได้ร่วมกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก โดยไม่ใช้ความรุนแรง	สมาชิกภายในครอบครัวสามารถนำความรู้ไปปรับใช้ในการเลี้ยงดูเด็กโดยไม่ใช้ความรุนแรง และให้ทราบถึงผลกระทบจากปัญหาการใช้ความรุนแรงกับเด็ก
๒. ทักษะการจัดการกับอารมณ์	ยังไม่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการให้ความรู้ด้านทักษะการจัดการกับอารมณ์ตนเอง	สมาชิกภายในครอบครัวได้ร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการจัดการกับอารมณ์ตนเอง	สมาชิกภายในครอบครัวสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้กับตนเอง โดยเรียนรู้ถึงวิธีการเก็บอารมณ์ไม่แสดงออก และเดินออกจากสถานการณ์ตรงนั้น ตลอดจนการใช้ธรรมะช่วย
๓. ความคาดหวังและเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	ยังไม่มีกิจกรรมเกี่ยวกับการลดความคาดหวังและเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	สมาชิกภายในครอบครัวได้เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีลดความคาดหวังและเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก	สมาชิกภายในครอบครัวสามารถนำปัญหาเกี่ยวกับความคาดหวังและเป้าหมายในการอบรมเลี้ยงดูเด็กไปปรับใช้ได้
๓. สร้างเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัวและปัญหาชุมชน	สมาชิกภายในครอบครัวยังไม่เคยเข้าร่วมเป็นเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัวและปัญหาชุมชน	สมาชิกภายในครอบครัวที่ผ่านการอบรมได้ร่วมเป็นเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัวและปัญหาชุมชน	มีเครือข่ายเครือข่ายในการทำงานด้านการเฝ้าระวังปัญหาครอบครัวและปัญหาชุมชน เพิ่มขึ้น

ตารางแสดงข้อมูลจำนวนผู้สูงอายุและผู้พิการที่ได้รับเงินสงเคราะห์

ประเภท	ปี พ.ศ. ๒๕๖๒	ปี พ.ศ. ๒๕๖๓	ปี พ.ศ. ๒๕๖๔
ผู้สูงอายุ	๖,๘๖๐	๗,๖๕๐	๗,๖๘๗
ผู้พิการ	๙๘๙	๑,๐๘๐	๑,๐๘๒

ข้อมูล ณ ธันวาคม ๒๕๖๔

เครือข่าย/กลุ่ม/ชมรม ที่ขับเคลื่อนในการต่อต้านความรุนแรงในครอบครัวและ/สังคม

๑. ชมรมดอกไม้บาน (ชมรมผู้สูงอายุ)
๒. ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
๓. งานสังคมสงเคราะห์ โรงพยาบาลหัวหิน
๔. กลุ่มสตรีอาสาพัฒนาเทศบาลเมืองหัวหิน
๕. สภาเด็กและเยาวชน เทศบาลเมืองหัวหิน
๖. คริสตจักรศิลาเอก

ผลลัพธ์

สำหรับจำนวนการเกิดคดีความจากความขัดแย้งหรือทะเลาะวิวาทในครอบครัว ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ พบว่าจำนวนคดีความที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งในครอบครัว และชุมชนจำนวนทั้งสิ้น ๑๐ คดี โดยทางกองสวัสดิการและสังคมได้รับการประสานจากโรงพยาบาลหัวหิน สถานีตำรวจภูธรอำเภอหัวหินและศูนย์ยุติธรรมรุนแรงในครอบครัว ในการร่วมดำเนินการ โดยมีบทบาทใกล้ชิดร่วมกับอัยการ และทำการแยกเด็กเข้ารับการสงเคราะห์เพื่อความปลอดภัย เป็นต้น

